



Enheten för internationella frågor
Magnus Falk, 010-730 96 64
arbetsmiljoverket@av.se

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss – Förslag till förordning om inrättande av en europeisk arbetsmyndighet

Sammanfattning

Den 13 mars 2018 presenterade Europeiska kommissionen ett förslag till en förordning om inrättande av en europeisk arbetsmyndighet. Kommissionens syfte med förslaget till inrättandet av en europeisk arbetsmyndighet är att EU:s bestämmelser om gränsöverskridande rörlighet på den inre marknaden ska tillämpas rättvist, enkelt och effektivt. Den nya myndigheten ska bland annat stödja medlemsstaterna och berörda nationella myndigheter i frågor som rör gränsöverskridande arbetskraftsrörlighet.

Arbetsmiljöverket anser att en fri rörlighet för arbetstagare och en frihet att tillhandahålla tjänster är viktigt – att arbetstagarna erhåller en säker och trygg arbetsmiljö samt att de har kännedom om gällande regelverk i det land de befinner sig i. De utmaningar som kommissionen lyfter fram för ett effektivt samarbete mellan medlemsländerna överensstämmer med de inom *Plattformen mot odeklarerat arbete*. Därutöver instämmer Arbetsmiljöverket i behovet av att främja informations- och kunskapsutbyte samt operativa aktiviteter över gränserna för att kunna övervinna dessa utmaningar. Arbetsmiljöverket vill även framhålla:

- Att möjligheterna till närmare samarbete och samverkan mellan länderna ökar är mycket positivt.
- Att arbetsmiljömyndigheterna har en stor roll att spela i att värna sund konkurrens och ordning och reda på den europeiska arbetsmarknaden.
- Att en europeisk arbetsmyndighet ska respektera nationell kompetens och uppgifter samt mandat för nationella myndigheter samt arbetsmarknadens parter roll.
- Att det arbete som bedrivs inom *Plattformen mot odeklarerat arbete* ska ingå i den nya myndigheten.



Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Utifrån det förslag som kommissionen framlagt om en ny europeisk arbetsmyndighet vill Arbetsmiljöverket särskilt framhålla följande.

Det är viktigt att värna fri rörlighet för arbetstagare och friheten att tillhandahålla tjänster mellan länder inom EU, den Europeiska unionen. Det handlar om att säkerställa säkra och välmående arbetsplatser för alla som befinner sig på, eller är på väg in i, den gemensamma arbetsmarknaden. De nationella arbetsmiljömyndigheterna spelar självfallet en viktig roll för detta - särskilt mot bakgrund av de utmaningar som vi står inför i dag.

Arbetsmiljöverket ser att det finns ett behov av att stärka det gränsöverskridande samarbetet, och då särskilt med fokus på odeklarerat arbete samt att stärka sund konkurrens, i enlighet med det som nu görs inom bland annat *Plattformen mot odeklarerat arbete*.

Kommissionens förslag innebär att det arbete som nu bedrivs inom ramen för *Plattformen mot odeklarerat arbete* kommer att övertas av den nya myndigheten. Arbetsmiljöverket anser att detta är en naturlig följd då plattformens arbete ligger i linje med syftet att inrätta en europeisk arbetsmyndighet. Det är dock viktigt att det goda arbete som hitintills har bedrivits inom plattformen får fortsätta. Vidare är förslaget att den nya europeiska arbetsmyndigheten ska ha ett nära samarbete med den europeiska arbetsmiljöbyrån EU-OSHA samt med Eurofound. Arbetsmiljöverket ser behållandet av dessa båda organisationer som mycket positivt, men samarbetet måste utformas så att överlappningar och möjliga risker för dubbelarbete undviks.

För att stärka det gränsöverskridande samarbetet - samt det som görs nationellt - krävs det att den nya europeiska arbetsmyndigheten verkligen kan förenkla åtkomsten till information om regelverk samt insamlande och spridande av kunskap och goda exempel (genom gemensamma informationskampanjer exempelvis). Dessutom bör den dra nytta av allt det goda arbete som har gjorts och görs inom olika forum. Det finns även här ett stort behov av att undvika att skapa parallella strukturer och dubbelarbete sett till det som redan utförs mellan medlemsländer.

En europeisk arbetsmyndighet ska respektera nationell kompetens och mandat samt de nationella myndigheternas och arbetsmarknadsparternas roll. Arbetsmiljöverket ser det därför som positivt att den inte ska kunna inleda eller genomföra oberoende kontroller och inspektioner över gränser - eller inom medlemsländerna. Samarbete eller samverkan mellan länder inom ramen för den nya myndigheten bör beakta redan etablerade samarbetsformer, exempelvis Senior Labour Inspectors Committee (SLIC).



Därutöver vill Arbetsmiljöverket lyfta fram följande möjliga positiva aspekter av att tillskapa en europeisk arbetsmyndighet:

- Tillskapa ett ökat nationellt engagemang samt förmåga hos medlemsländerna att tillsammans medverka till ordning och reda på den gemensamma arbetsmarknaden.
- Tillhandahålla mer resurser i form av kompetens samt finansiella medel till medlemsländernas arbete med att ta fram och sprida goda exempel på hur odeklarerat arbete kan motarbetas.
- Möjliggöra bättre utbyte av information mellan länderna och berörda nationella myndigheter – skapa långsiktiga samarbeten över gränserna. Här ligger att arbeta vidare med vidareutvecklandet av informationssystem såsom *Internal Market Information system*.
- Bistå med kompetens till ländernas nationella utvärderingsarbete inom arbetslivsområdet – särskilt då arbetsmiljöområdet – och ge stöd till förändrings- och utvecklingsverksamhet vid behov.
- Tillskapa resurser för medlemsländerna att söka medel ifrån för särskilda ändamål/satsningar/samarbeten över gränserna.
- Bidra till att ta fram kriterier för utvärdering av framgångsrika exempel när det gäller att motverka odeklarerat arbete – och hur dessa ska kunna användas i andra länder oavsett skillnader i lagstiftning.

Vidare vill Arbetsmiljöverket betona vikten av frivillighet i operativa gränsöverskridande samarbeten mellan berörda nationella myndigheter.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin-Ekenhem. I den slutliga handläggningen har även stf. generaldirektör Håkan Olsson deltagit. Föredragande har varit handläggare Magnus Falk, Internationella avdelningen.

Erna Zelmin-Ekenhem

Magnus Falk